

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 16Pc/25/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918208485
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Petráň Vinczeová
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2019:6918208485.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota v konaní pred sudkyňou JUDr. Katarínou Petráň Vinczeovou, v právnej veci navrhovateľa: V. I., I.. XX. XX. XXXX, Z. X. H. XXXX/XX, XXX XX L. M., právne zastúpeného JUDr. Danou Ďalakovou, advokátkou, so sídlom Daxnerova 2, 979 01 Rimavská Sobota proti matke maloletých detí: S. I., I.. XX. XX. XXXX, Z. X. H. XXXX/XX, XXX XX L. M., maloletému dieťaťu: W. I., I.. XX. XX. XXXX, Z. X. H. XXXX/XX, XXX XX L. M. a maloletému dieťaťu: I. I., I.. XX. XX. XXXX, Z. X. H. XXXX/XX, XXX XX L. M., obe maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, o zapretie otcovstva, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa na zapretie otcovstva **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1) Navrhovateľ sa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 31. 12. 2018 domáhal voči maloletým deťom W. I.W., I.. XX. XX. XXXX, I. I., I.. XX. XX. XXXX F. R. W. S. I., I.. XX. XX. XXXX určenia, že nie je otcom maloletých detí.

2) Svoj návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že s matkou vyššie uvedených maloletých detí uzavreli manželstvo dňa XX. XX. XXXX pred Matrikou T. Q. V. a je evidované v knihe manželstiev na Matrike Obecného úradu Q. V. vo zväzku R., ročníku XXXX, na strane X, pod por. č. X. Z manželstva pochádza spolu sedem detí, z ktorých už päť je plnoletých a zaopatrených. Dve deti sú ešte maloleté, a to dcéra W. I., I.. XX. XX. XXXX a syn I. I.W., I.. XX. XX. XXXX, ktoré žijú v spoločnej domácnosti so svojou matkou. Nakoľko si navrhovateľ medzičasom s matkou maloletých detí prestali rozumieť, podal v roku 2018 na Okresnom súde Rimavská Sobota návrh na rozvod manželstva. V čase podania návrhu na zapretie otcovstva manželstvo navrhovateľa a matky maloletých detí ešte trvalo. Navrhovateľ ďalej uviedol, že sa medzičasom dozvedel tú skutočnosť, že nie je biologickým otcom vyššie uvedených maloletých detí. Matka maloletých detí odmietla navrhovateľovi priznať tú skutočnosť, že ich otcom je iný muž a taktiež odmietla navrhovateľovi uviesť meno biologického otca maloletých detí. Z uvedeného dôvodu navrhol navrhovateľ vo veci vykonať ako dôkaz vypočutie matky maloletých detí, aby sa ku celej veci ona sama vyjadrila. Taktiež navrhovateľ navrhol, aby bol v konaní i on osobne vypočutý. Nakoľko bolo otcovstvo navrhovateľa voči maloletých deťom určené v súlade so zákonnou domnienkou otcovstva svedčiacou manželovi matky, má navrhovateľ v súlade s ustanovením § 85 ods. 1 Zákona o rodine právo toto otcovstvo zaprieť na súde podľa ustanovením § 86 ods. 1 Zákona o rodine. Navrhovateľ podal svoj návrh zároveň opierajúc sa o prechodné ustanovenie Zákona o rodine, a to ustanovenie § 119b ods. 1 Zákona o rodine. Navrhovateľ je toho názoru, že je podaný návrh jednak v jeho záujme, ako aj v záujme vyššie uvedených maloletých detí, nakoľko je dôležité, aby v rodnom liste maloletých detí bol vyznačený ich biologický otec, ktorý by následne mal určiť svoje otcovstvo ku nim súhlasným

vyhlásením pred príslušnými orgánmi štátnej správy. Záverom navrhovateľ vo svojom návrhu uviedol, že sa spolieha na to, že matka maloletých detí na pojednávaní vo veci samej bude vypovedať pravdu a ona sama uvedie meno biologického otca maloletých detí. V prípade, že by matka maloletých detí trvala na otcovstve navrhovateľa voči maloletým deťom, navrhovateľ navrhol vykonať dôkaz znaleckým dokazovaním otcovstva, a to znalcom z odboru genetika, odvetvie analýzy DNA.

3) Súd vo veci uznesením č. k. 16Pc/25/2018-46 zo dňa 22. 01. 2019 ustanovil maloletým deťom W.Í. I., I.. XX. XX. XXXX a I. I., I.. XX. XX. XXXX opatrovníka, a to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota.

4) Matka maloletých detí a kolízny opatrovník maloletých detí sa k návrhu na zapretie otcovstva nevyjadrili.

5) Podľa § 84 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej iba ako „Zákon o rodine“), otcovstvo sa určuje na základe domnienok otcovstva ustanovených v tomto zákone súhlasným vyhlásením rodičov alebo rozhodnutím súdu.

6) Podľa § 85 ods. 1 Zákona o rodine, ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

7) Podľa § 86 ods. 1 Zákona o rodine, manžel môže do troch rokov odo dňa, keď sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke, zaprieť na súde, že je jeho otcom.

8) Podľa § 119b ods. 1 Zákona o rodine, ak sa manžel alebo jeho opatrovník do 31. decembra 2015 dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že manžel je otcom dieťaťa, ktoré sa po 7. septembri 2008 narodilo jeho manželke, môže manžel alebo jeho opatrovník na súde zaprieť, že manžel je otcom tohto dieťaťa do 31. decembra 2018, ak sa v tejto veci nezačalo konanie pred 1. januárom 2016.

9) Vo veci nariadil súd pojednávanie na deň 15. 05. 2019.

10) Na pojednávaní vo veci samej právna zástupkyňa navrhovateľa uviedla, že trvá na podanom návrhu, ako aj na všetkých skutočnostiach v ňom uvedených. Čo sa týka dokazovania, v prípade, že nebude dostačujúca výpoveď navrhovateľa a matky maloletých detí na náležité zistenie stavu veci navrhla, aby bolo nariadené znalecké dokazovanie na určenie otcovstva, a to znalcom z odboru genetika za účelom DNA analýzy.

11) Navrhovateľ na pojednávaní konanom dňa 15. 05. 2019 uviedol, že podal návrh z toho dôvodu, že si myslí, že ho matka maloletých detí mohla podvádzať, t.j. mohla mu byť neverná, a to z toho dôvodu, že sa z ich spoločnej domácnosti z dôvodu jeho zdravotných problémov, ktoré súviseli s jeho chrbticou ako aj s jeho problémom s alkoholom odsťahovala z I. Z. do L. M.. Konkrétne tomu tak bolo v decembri 2009, pričom svoje spolužitie obnovili v marci roku 2010. Ďalej uviedol, že sa s matkou maloletých detí z dôvodu svojich zdravotných problémov súvisiacich s chrbticou od roku 2006 intímne nestýkal. Po obnovení manželského spolužitia v marci roku 2010 navrhovateľ s matkou maloletých detí začal opätovne intímne žiť. O skutočnostiach ohľadom toho, že by navrhovateľ nemal byť otcom maloletých detí sa dozvedel v roku 2018, a to na základe telefonátu, ktorý viedol s navrhovateľkou, podľa ktorého nadobudol pocit, že ho matka maloletých detí podvádza. Celý vzťah navrhovateľa a matky maloletých detí bol podľa navrhovateľa o tom, že mal pocit, že ho mala matka maloletých detí za blázna, poriadne sa o nich nestarala a ich nezhody napokon vyústili k rozvodu manželstva. Navrhovateľ uviedol, že má za to, že ho matka maloletých detí podvádza so svojim švagrom J. Z.. Matku maloletých detí však s menovaným spolu nikdy nevidel. V ich prítomnosti mal však ten pocit, že môžu mať niečo medzi sebou.

12) Matka maloletých detí na pojednávaní vo veci samej uviedla, že s tým čo uviedol navrhovateľ nesúhlasí. Má za to, že aj v období pred narodením maloletej W. spolu s navrhovateľom intímne žili. Rovnako má za to, že spolu s navrhovateľom intímne žili aj v čase rozhodnom pre počatie maloleteho I. I.. Je pravdou, že ju navrhovateľ podozrieval z nevery, ale ona mu nikdy nebola neverná. Navrhovateľ ju stále obviňoval z toho, že otcom maloleteho I. I. je W. Z., jej brat a otcom maloletej W. I. je J. Z., jej švagar, avšak toto tvrdenie si nezakladá na pravde.

13) Kolízny opatrovník maloletých detí na uvedenom pojednávaní navrhol návrh otca na zapretie otcovstva zamietnuť. Má za to, že otec maloletých detí súdu nepredložil relevantné dôkazné prostriedky. Aj z výsluchu matky maloletých detí vyplynulo, že sa s navrhovateľom intímne stýkali. Opak nebol preukázaný. Uviedol, že mu nie je zrejmé prečo začal otec maloletých detí svoje otcovstvo riešiť až teraz, a to vzhľadom na vek maloletých detí.

14) Právna zástupkyňa navrhovateľa na základe vyššie opísaných skutočností na pojednávaní vo veci samej uviedla, že na podanom návrhu trvajú i naďalej. Je si vedomá toho, že navrhovateľ je v tiesni, čo sa týka dôkazov v danom konaní. Zároveň poukázala na to, že navrhovateľ je v materiálnej tiesni, z toho dôvodu nie je pre neho možné vykonať prípadne súkromné testy DNA. Zároveň navrhla, aby súd vykonal dôkaz výsluchom svedka J. Z., švagra matky maloletých detí.

15) Z navrhovateľom predloženého sobášneho listu mal súd za preukázané, že navrhovateľ a matka maloletých detí uzavreli manželstvo dňa XX. XX. XXXX na Matrike v Q. V., pričom ich manželstvo bolo zapísané v knihe manželstiev vo zväzku R., ročníku XXXX, na strane X, pod por. č. 3.

16) Z rodného listu maloletej W. I., I.. XX. XX. XXXX súd zistil, že ako matka maloletého dieťa je v rodnom liste zapísaná S. I., I.. XX. XX. XXXX a ako otec V. I., I.. XX. XX. XXXX.

17) Z rodného listu maloletého I. I., I.. XX. XX. XXXX súd zistil, že ako matka maloletého dieťa je v rodnom liste E.M. S. I., I.. XX. XX. XXXX F. F. T. V. I., I.. XX. XX. XXXX.

18) V danej veci súd musí poukázať na skutočnosť, že právo mať oboch rodičov je základným právom dieťaťa.

19) Podľa článku 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, sa zaväzujú, že zabezpečia dieťaťu ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho, pričom budú brať ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za dieťa zodpovedných a urobia všetky potrebné zákonodarné administratívne opatrenia.

20) Podľa článku 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, každé dieťa je ihneď po narodení zaregistrované a má od narodenia právo na meno, štátnu príslušnosť, a podľa možností právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

21) Podľa článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

22) V zmysle uvedeného je zrejmé, že dieťa má nie len právo na rodičov, poznať ich, ale aj právo, aby si rodičia voči nemu riadne plnili povinnosti. Ak je určený rodič dieťaťu, dieťa má istotu určeného rodiča, práva voči rodičovi a rodič aj povinnosti voči dieťaťu.

23) Ak je zo sociálneho, sociologického a biologického hľadiska pravdepodobné, že určitý muž by mohol byť otcom dieťaťa, zákon automaticky spája s daným statusom otcovstvo voči dieťaťu. Teda za dieťa sa automaticky považuje manžel matky dieťaťa, ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné a podobne.

24) Zákonodarca stanovuje pomerne striktné podmienky pre možnosť zapretia otcovstva. Neprípustný je ľahkovážny postoj otca, teda muža označeného za otca. Je preto vylúčené, aby bola daná možnosť zapretia otcovstva len preto, že si to otec rozmyslel, pohneval či rozišiel sa s matkou alebo má iné záujmy. Dieťa nemôže niesť následky ľahkovážneho správania rodičov, teda aj keby otec nemusel byť biologickým otcom, napr. matka mala viacero partnerov v rozhodnej dobe, nemôže sa len tak niekto rozhodnúť, že si to „rozmyslel“ a už nechce byť vedený ako otec a mať s tým spojené práva a povinnosti voči dieťaťu.

25) Súd preto prioritne zisťoval, či sú dané dôvody vylučujúce otcovstvo muža vedeného ako otca maloletých detí, teda navrhovateľa. Takými sú napríklad neplodnosť, chirurgický zákrok vylučujúci možnosť oplodnenia, teda napr. vasektómia, odstránenie semenníkov a pod. Tieto skutočnosti súd nezistil. Ďalej súd zisťoval, či by pripadali do úvahy aj iné skutočnosti vylučujúce otcovstvo - rodičovstvo, teda napríklad, že rodičia v rozhodnom čase vôbec nemali spolu pohlavný styk. Ani takéto skutočnosti súd preukázané nemal.

26) Súd preto považoval požiadavku navrhovateľa, aby nariadil znalecké dokazovanie z odboru genetiky - analýzy DNA za účelom, aby sa presvedčil o tom, či je alebo nie je otcom maloletých detí za irelevantnú a nadbytočnú. Súd tak rozhodol nie preto, že by výsledky znaleckého dokazovania nemohli vylúčiť otcovstvo, resp. že na základe týchto výsledkov nebolo možné zaprieť otcovstvo, avšak preto, že podmienka vylúčenia otcovstva musí byť splnená pri podaní žaloby. Znalecké dokazovanie neslúži na uspokojovanie túžob rodičov, posilnenie ich presvedčenia, ale jedná sa o jeden z dôležitých spôsobov dokazovania tvrdených skutočností. Teda nič nebráni rodičom maloletých detí alebo len otcovi, aby si zabezpečil súkromný posudok a v prípade vylúčenia otcovstva voči maloletým deťom otcovstvo zaprel, ale v žiadnom prípade nie je dôvod, aby jeho pohnútky financoval štát, apelujúc pri tom na nepriaznivú finančnú situáciu. Po ďalšie, súd počas výsluchu navrhovateľa a matky maloletých detí nadobudol pocit, že navrhovateľ v dôsledku nefungujúceho partnerského života s matkou maloletých detí, počas ktorého zohrala rolu v nemalej miere i partnerská žiarlivosť nadobudol subjektívny pocit, že by nemusel byť otcom maloletých detí. Skutočnosti dôvodne spochybňujúce jeho otcovstvo k maloletým deťom, ako aj to kedy sa o týchto skutočnosti dozvedel navrhovateľ relevantnými dôkaznými prostriedkami nepreukázal. Vo vzťahu k požiadavke navrhovateľa ohľadom výsluchu svedka J. Z., švagra matky maloletých detí súd konštatuje, že daný dôkaz aj z prihliadnutím na hospodárnosť konania rovnako nevykonal. Súd je na základe navrhovateľom opísaných skutočností toho názoru, že sa zo strany navrhovateľa jedná o subjektívny, ničím reálne nepodložený pocit, že ho matka maloletých detí mohla s uvedenou osobou v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa podvádzať.

27) Záverom súd konštatuje, že nahliadnutím do spisu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 7P/93/2018 zistil, že rozsudkom č. k. 7P/93/2018-32 zo dňa 11. 09. 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02. 10. 2018 bolo manželstvo V. I., I.. XX. XX. XXXX a S. I., nar. XX. XX. XXXX uzavreté dňa XX. XX. XXXX pred Matričným úradom v Gemerskom Jablonci, zapísané v knihe manželstiev vo zväzku X, ročníku XXXX, na strane X, pod poradovým číslom X rozvedené. Zároveň súd schválil rodičovskú dohodu ohľadom maloletých detí W. I.W., I.. XX. XX. XXXX a I. I.G., I.. XX. XX. XXXX v tom zmysle, že obe deti boli na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti matky, t.j. S. I., I.. XX. XX. XXXX, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a V. I., I.. XX. XX. XXXX sa zaviazal na ne prispievať mesačne výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima, a to na každé dieťa zvlášť, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky. Zo zápisnice z pojednávania vo veci samej súd zistil, že podstatným problémom vo vzťahu vyššie uvedených osôb bola žiarlivosť, ako i problém s alkoholom zo strany otca maloletých detí. Počas konania o rozvode manželstva navrhovateľ svoje otcovstvo k maloletým deťom žiadnym spôsobom nespochybňoval.

28) Súd na základe vyššie opísaného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

29) O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je zo strany navrhovateľa prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Rimavská Sobota na Krajský súd v Banskej Bystrici. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva

v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Proti tomuto rozhodnutiu nie je zo strany matky maloletých detí a kolízneho opatrovníka maloletých detí prípustné odvolanie, nakoľko sa uvedené subjekty podľa § 368 CSP po vyhlásení rozhodnutia a jeho odôvodnení vzdali práva podať odvolanie voči nemu.